Mevlânâ ve Bediüzzaman'ın ortak mesajı: İTTİHAD-I İSLÂM

10 MAYIS 2009 TARİHİNDE KONYA'DA "BEDİÜZZAMAN BULUŞMALARI" ADI ALTINDA DÜZENLENEN "İTTİHAD-I İSLÂM SEMPOZYUMU" ÖNCESİ YAPILAN "MASA ÇALIŞMALARI" NIN KAMUOYUNA AÇIKLANAN SONUÇLARINI SUNUYORUZ.

İttihad-ı İslâm bütün inananların arasında fikir veya tatbikat olarak meydana gelen bir birliktir. Müslümanların teferruatta ihtilâf etseler de bunun temelde muhabbet ve ittihada engel olmadığını kavramaları ve aynı nihaî hedefe yani İ'la-i Kelimetullah hedefine yönelmeleridir.

Bu zamanın en büyük tehlikelerinden olan dinden uzaklaşma, materyalizm, sekülerizm ve terörizmin tahrip edici etkisine ve komünizm, masonluk ve ateizm cereyanlarına karşı, sayısı iki milyarı aşan İslâm âlemini muhafaza; şeâir-i İslâmiyenin (İslâmı sembolize eden unsurların) serbestiyeti ve korunması İttihad-ı İslâm ile mümkündür.

Said Nursî Hazretleri 1911 senesinde Şam'daki Emeviye Camiinde verdiği hutbesinde: 'Bu zamanın en büyük farz vazifesi İttihad-ı İslâmdır' sözüyle İslâm âleminin içinde bulunduğu parçalanmış durumdan ancak İttihad-ı İslâm düşüncesinin hayat bulmasıyla kurtulabileceğini ifade etmiştir.

Bediüzzaman'a göre ittihad, meslek ve meşreplerin birleştirilmesi değildir. Çünkü mesleklerde ve meşreplerde ittihat mümkün olmadığı gibi caiz de değildir. Zira taklit yolunu açar ve "Neme lâzım başkası düşünsün" sözünü söylettirir.

Nitekim yüzyıllar önce bu topraklardan dünyaya seslenen Hz. Mevlânâ, Bediüzzaman gibi insanlığı İslâm ahlâkının himaye edici özelliğine ve güzel değerlerde ittifak etmeye dâvet etmiştir. Bugün burada, Hz. Mevlânâ'nın adını taşıyan bu güzel mekânda, bu iki büyük şahsiyetin ortak mesajını bütün dünyaya ilân ediyoruz.

İLÂHİYAT MASASI

1- İttihad-ı İslâm bütün inananların arasında fikir veya tatbikat olarak meydana gelen bir birliktir. Müslümanların teferruatta ihtilâf etseler de bunun temelde muhabbet ve ittihada engel olmadığını kavramaları ve aynı nihaî hedefe yani İ'la-i Kelimetullah hedefine yönelmeleridir.

2- Bu zamanın en büyük tehlikelerinden olan dinden uzaklaşma, materyalizm, sekülerizm ve terörizmin tahrip edici etkisine ve komünizm, masonluk ve ateizm cereyanlarına karşı, sayısı 2 milyarı aşan İslâm âlemini muhafaza; Şeair-i İslâmiyenin (İslâmı sembolize eden unsurların) serbestiyeti ve korunması İttihad-ı İslâm ile mümkündür.

3- İttihadın hedef ve maksadı âleme yayılmış şubeler ve merkezler hükmündeki İslâmî cemaat, cemiyet ve mabedleri

birbiri ile irtibatlandırmak, bir nuranî silsile halinde medeniyet yolunda yücelme ve yükselme idealine arzu ve iştiyak uyandırmaktır.

4- İttihad-ı İslâm, Nebevî bir yöntemin esas alınmasını, yani sadece soğuk ve içeriksiz politik bir slogan yüzeyselliğinden çıkartılarak, içinin ahlâk, fazilet ve hikmetle doldurulmasını gerekli kılıyor. Bunlar Hazret-i Peygamber'in (asm) ahlâkını esas almak, Sünnet-i Seniyye'yi (asm) ihya etmek, başkalarına muhabbet etmek, zarar vermeyecekse nasihat etmek, imanî hakikatları aklî delillerle isbat etmek, inanmayanlara zorla değil ikna yöntemi ile yaklaşmak, araştırma faaliyetlerini sadece gerçeği bulma motivasyonu ile yapmak, ni-haî hedef olarak İ'la-yı Kelimetullah'ı almak ve bu zamanda İ'la-yı Kelimetullah'ın maddeten terakki ile olduğunu bilmektir.

5- İttihad-ı İslâmın Reisi Fahr-i Âlem (asm), manevî merkezleri Mekke ve Medine, üyeleri ve şubeleri bütün ilmî merkezler ve mescidler, meşrebi de muhabbettir.

6- İttihad-ı İslâm düşmanlık, cahillik ve fakirlikle mücadele eder. Çünkü bu üçü toplumu bölen ve karıştıran zararlı unsurlardır. Bunlara karşı san'at, eğitim ve birliği esas alır.

7- İttihad-ı İslâmın en önemli temelleri hürriyet, meşveret ve esaslarda ittifak etmektir.

8- İttihad-ı İslâma hizmet; kalplerin irtibatı ve nurlandırılması, İslâmî faziletlere sarılma, İslâmiyete hizmet için gayret, dünyanın rahatını terk, ihlâsla şahsî menfaatleri terk, iman eden herkese muhabbet ve fikirlerin uyuşması ile olur.

9- İttihad-ı İslâmın en önemli manileri ümitsizlik, doğruluğun ölmesi, düşmanlığa taraftarlık, Müslümanları birbirine bağlayan bağları bilmemek, baskı, şahsî menfaati öne çıkarmak, tembellik, nemelâzımcılık, gayretsizlik ve cahilliktir. Bütün bu engellere ümit, birlik ve dayanışma, doğruluğun hayat bulması, muhabbete taraftarlık, İslâmî hürriyet zemininde gerçek meşveret, toplumun menfaatini şahsî menfaatin üstünde tutmakla mukabele edilebilir.

TARİH MASASI

1- Kelime anlamı İslâm Birliği olan İtti-had-ı İslâm genel mânâda Müslümanlar arasında ticarî, kültürel, siyasî, hukukî her alanda birlik ve beraberliği ifade eder. Bediüzzaman Said Nursî, İttihad-ı İslâmı 'Şarktan Garba Cenuptan Şimale uzanan bir silsile-i nuranî ile merbut bir daire' olarak tanımlamıştır.

2- Bediüzzaman Said Nursî, Mutlâkiyet, İttihat ve Terakki ve Cumhuriyet olmak üzere yaşamış olduğu üç devirde de hep İslâm Birliği fikrini savunmuş ve Müslümanların kurtuluşunu bu fikrin hayata geçirilmesinde görmüştür. Bu fikrin hayata geçmesi için gayret sarf edenlerin çalışmalarını takdirle karşılayan Bediüzzaman, bunlardan birisi olan Yavuz Sultan Selim hakkında, 31 Mart Hadisesi münasebetiyle yargılandığı mahkeme olan Divan-ı Harbi Örfi'de 'Sultan Selim'e biat etmişim. Onun İttihad-ı İslâmdaki fikrini kabul ettim' diyerek Yavuz Sultan Selim'e ait "İhtilâf u tefrika endişesi/ Kûşe-i kabrimde hattâ bîkarar eyler beni./ İttihadken savlet-i a'dâyı def'e çaremiz,/ İttihad etmezse millet, dağ-dar eyler beni" şiirini neşretmiştir.

3- İttihad-ı Muhammediye'ye dahil misin sualine: 'Maaliftihar! En küçük efradındanım. Fakat, benim târif ettiğim vecihle ve o ittihaddan olmayan, dinsizlerden başka kimdir, bana gösterin' şeklinde cevap vererek İttihad-ı İslâmın bütün Müslümanları içine aldığını belirtmiştir.

4- Said Nursî Hazretleri 1911 senesinde Şam'daki Emeviye Camii'nde verdiği hutbesinde: 'Bu zamanın en büyük farz vazifesi İttihad-ı İslâmdır' sözüyle İslâm âleminin içinde bulunduğu parçalanmış durumdan ancak İttihad-ı İslâm düşüncesinin hayat bulmasıyla kurtulabileceğini ifade etmiştir.

5- Said Nursî İttihad-ı İslâmı hayata geçirmek için hayatının sonuna kadar gayret göstermiş bu çerçevede Halk Partisi Hükümetini: 'Eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'ân'a ve hakaik-i imana sahip çıkmazsanız, âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret; ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet etmesine sebebiyet verecek' şeklinde ikaz etmiştir. Aynı şekilde, Demokrat Parti döneminde İslâm devletleriyle kurulan ittifakları desteklemiş ve memnuniyetini ifade etmiştir.

Bediüzaman Said Nursî, İttihad-ı İslâmın şartlarını da tesbit etmiştir. Bunlar:

l İslâm milliyetini esas almak;

l Şûrâ ve meşveret;

l Esaslarda ittifak etmektir. şeklinde sayılabilir.

6- Said Nursî bütün hayatı boyunca İttihad-ı İslâmı savunmuş, ırkçılığı, bölücülüğü çağrıştıran her türlü harekete karşı çıkmış ve İnnemel Müminine İhvetün (Müminler Ancak Kardeştirler Hucurat Sûresi 10) âyetini hayatına rehber etmiştir. Bugün onun İttihad-ı İslâm düşüncesine her zamankinden fazla ihtiyaç vardır. Çünkü İslâm âleminin içinde bulunduğu dağınık ve perişan durumdan kurtulabilmesi ancak Müslümanların birlik ve beraberliğinin sağlanması suretiyle onun çağrısına kulak vermekle mümkün olacaktır. Bu konuda kendisi gelecekten ümitvardır. Bizleri de gelecekten ümitvar olmaya dâvet etmektedir. Yazımızı Said Nursî'nin 'Evet Ümitvar olunuz şu istikbal inkılâbı içinde, en yüksek gür sada İslâmın sadası olacaktır' sözüyle bitiriyoruz.

TOPLUM, SİYASET VE YÖNETİM MASASI

İttihad-ı İslâm bütün Mü'minlerin aynı değerler etrafında birleşmesini ifade eden, Aynı Allah'a ve aynı peygambere inanan, kalpleri aynı muhabbetle dolu olan, güzel ahlâkı ve doğruluğu hedef edinen insanlar'ın zihniyet ve duygu birliğidir. Bediüzzaman'ın ifadesiyle: "Bu ittihad âdet değil ibadettir ve bu zamanın en büyük farz vazifesidir"

O halde fert ve toplum düzeyinde mü'minlerde nifak ve şikak, kin ve adâvete sebebiyet veren tarafgirlik ve inat ve haset, hakikatçe ve hikmetçe ve insaniyet-i kübrâ olan İslâmiyetçe ve hayat-ı şahsiyece ve hayat-ı içtimaiyece ve hayat-ı mâneviyece çirkin ve merduttur, muzır ve zulümdür ve hayat-ı beşeriye için zehirdir.

Bediüzzaman'a göre; Hakka hizmet, büyük ve ağır bir defineyi taşımak ve muhafaza etmek gibidir. O defineyi omuzunda taşıyanlar ne kadar kuvvetli olurlarsa maksada ulaşmak o kadar kolay olur.

Bediüzzaman'a göre ittihad, meslek ve meşreplerin birleştirilmesi değildir. Çünkü mesleklerde ve meşreplerde ittihat mümkün olmadığı gibi caiz de değildir. Zira taklit yolunu açar ve "Neme lâzım başkası düşünsün" sözünü söylettirir.

Müslümanlar arasındaki birlik ve beraberliği bozmak isteyen zındıka komiteleri, İslâmiyeti imha için İslâm memleketlerinde bilhassa Türkiye'de entrikalar çeviriyorlar, menfur plânlar tatbik ediyorlar ve ayrılık tohumları saçıyorlar. Bu tohumlar İslâmın bünyesinde derin yaralar açmaktadır. Bütün dünyaya yayılan bu dinsizlik ve sefahat akımlarına karşı tek çare Kur'ân hakikatlerine ve İttihat-ı İslâma sarılmaktır.

Dil, tarih, kültür ve coğrafî farklılıklardan dolayı ortaya çıkan mezhep ayrıklıklarını, ifsat komiteleri ittihad-ı İslâm aleyhinde kullanmaktadırlar. Bu komitelere karşı ehl-i sünnet, Aleviler ve diğer farklı gruplar birliklerini muhafaza etmelidirler. Bediüzzaman bu tehlikeye karşı şöyle seslenmektedir: "Ey ehl-i hak olan ehl-i sünnet ve cemaat! Ve ey Âl-i Beyt'in muhabbetini meslek ittihaz eden Aleviler! Çabuk bu mânâsız, hakikatsiz, haksız ve zararlı olan nizaı aranızdan kaldırınız"

İttihad-ı İslâmın önündeki engellerden bir tanesi de menfi milliyetçiliktir. Bediüzzaman milliyetçiliği müsbet ve menfi olarak ikiye ayırmaktadır. Müsbet milliyet toplum hayatında yardımlaşmaya ve dayanışmaya sebeptir ve İslâm kardeşliğini savunur. Menfi milliyet ise zararlıdır başkasını yutmakla beslenir. Avrupa tarihi bunun örnekleri ile doludur. İnsanların farklı milletler halinde yaratılması çatışmayı değil dayanışmayı, yardımlaşmayı ve ittihadı netice vermelidir.

Eğitim İttihad-ı İslâmı temin eden en önemli şartlardan birisidir. Bediüzzaman cehalet, yoksulluk ve ihtilâfın ittihada engel olduğunu söyleyerek bunu aşmanın yolu olarak san'at, marifet ve ittifakı önermektedir. Müslümanların cehaletinden faydalanan Batılılar onları birbirlerinin aleyhinde kışkırtmışlar ve çatıştırmışlardır. Cehaleti ortadan kaldıracak olan eğitim modelini ise Bediüzzaman şu şekilde beyan etmektedir: "Vicdanın ziyası ulûm-u diniyedir, aklın nuru funûn-u medeniyedir. İkisinin imtizacıyla hakikat tecelli eder."

İttihad-ı İslâmın meydana gelmesi, Kur'ân âyetlerinde emredilen "Meşveret ve Şûrâ" hakikatlerinin hayata geçirilmesiyle ancak mümkün olacaktır. Böylece hem fikrî anlamda hem de devletlerin kendi içinde "Cumhuriyet" ve "Demokrasi" sistemlerinin hayata geçirilmesi mümkün olacaktır. Bediüzzaman Hazretleri, Amerika Birleşik Devletleri ve benzeri bir birliğin İslâm devletleri arasında da tesis edilebileceğini beyan ederek şöyle der: "Cemahir-i Müttefika-i Amerika gibi Cemahir-i Müttefika-i İslâmiye de meydana gelecektir. Nasıl fertler birbiriyle meşveret ederler; taifeler ve kıt'alar dahi bu şûrâyı yapmaları lâzımdır."

Hatta Bediüzzaman, yirminci asrın sonlarında, kapitalist ve sosyalist ideolojiler arasındaki çatışmanın sona ermesi ile bütün insanlığın büyük bir tehlike ile karşı karşıya kaldığından söz etmektedir. Bu tehlike sadece Müslümanları değil, bütün insanlığı tehdit eden küresel bir ideolojidir. Bediüzzaman bütün insanî ve ahlâkî değerlere karşı savaş açan bu ideolojiye karşı sadece Müslümanları değil, başta Hıristiyanların hakikî ruhanileri olmak üzere yeryüzündeki bütün ehl-i tevhidi ittifaka dâvet etmektedir.

Nitekim yüzyıllar önce bu topraklardan dünyaya seslenen Hz. Mevlânâ, Bediüzzaman gibi insanlığı İslâm ahlâkının himaye edici özelliğine ve güzel değerlerde ittifak etmeye dâvet etmiştir. Bugün burada, Hz. Mevlânâ'nın adını taşıyan bu güzel mekânda, bu iki büyük şahsiyetin ortak mesajını bütün dünyaya ilân ediyoruz.

Nasıl ki bir saatin dakikalarını gösteren miller devrini tamamladıkça günler; günler devrini tamamladıkça aylar; o da devrini tamamladıkça mevsimler meydana gelir. Bunun gibi kalp dairesinde iman kemale erip muhkemleştikçe cemiyet hayatında Şeair-i İslâmiye ihya olur. Bu da insanlığa sulh ve huzur sağlayan bir medeniyet hediye eder. Bu devri müteakip bütün dünyada, İttihad-ı İslâmın temin ettiği muazzam bir güç dünya siyasetinde İslâm hakikatlarını tesis edecektir.

1.Masa

Katılımcılar:

Prof. Dr. Hakkı Polat

Prof. Dr. Yasin Aktay

Prof. Dr. Rahmi Örs

Yrd. Doç.Dr.Osman Özkul

Yrd Doç. Dr. Mehmet Fidan

Dr. Mahmut Bozan

İbrahim Kaygusuz

Av. Erdoğan Emir

Mahmut Özer (Sekreter)

2.Masa

Katılımcılar:

Prof. Dr. Şerafettin Gölcük

Prof. Dr. Dilaver Gürer

Prof. Dr. Bünyamin Duran

Yrd. Doç. Dr. Serdar Koç

Dr. Ahmet Hamamcı

Dr. Süleyman Koyuncu

Dr. Cafer Kayısıcı

Mustafa Tuzcu (Sekreter)

3.Masa

Katılımcılar:

Prof. Dr. İdris Mehmetoğlu

Doç. Dr. Mehmet İpçioğlu

Yrd. Doç. Dr. Cemalettin Güven

Yrd. Doç. Dr. Saffet Solmaz

Dr. Mehmet Polat

Mehmet Ali Türkmenoğlu

İsmail Karakaya

İsmail Ceylan (Sekreter)